

Департамент культури, туризму
та культурної спадщини
Кіровоградської обласної державної
адміністрації
Обласна універсальна наукова
бібліотека
ім. Д.І. Чижевського

ТЕАТРАЛЬНІ МИТЦІ
КІРОВОГРАДЩИНИ
ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ
XX СТОЛІТТЯ

Біобібліографічний
показчик

Кропивницький 2019 р.

Михайло
Донець

Георгій
Семенов

Олександр
Флейшман

Випуск 3

УДК 792.07(477.65) «19»:[016:929]

T29

Театральні митці Кіровоградщини другої половини ХХ століття. Вип. III: Біобібліографічний покажчик /Департамент культури, туризму та культурної спадщини Кіровоградської обласної державної адміністрації, Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського, м. Кропивницький; укл. Е.М. Янчукова, С.А. Ушакова; ред. Н.Ф. Калашнікова; відп. за вип. Є.Г. Літвінова. – Кропивницький, 2019.– 63 с.

У III випуску покажчика вміщені короткі біографічні довідки та бібліографія про життя і творчість театральних митців Кіровоградського українського музично-драматичного театру ім. М.Л. Кропивницького, Кіровоградського державного російського драматичного театру ім. С.М. Кірова та Народного театру музичної комедії періоду 1950-1990-х рр.: М. Донця, Г. Семенова, О. Флейшмана.

Видання буде корисним для тих, хто цікавиться історією та непересічними особистостями краю.

Укладачі:

Янчукова Е.М.

Ушакова С.А.

Редактор:

Калашнікова Н.Ф.

Відповідальна за випуск:

Літвінова Є.Г.

Донець Михайло Олександрович

Донець Михайло Олександрович (20.09.[03.10.] 1900, Полтава – 29.01. 1981, Кіровоград) – актор, режисер, заслужений артист України з 1940 року, орденоносець з 1960 року (орден Трудового Червоного Прапора).

Закінчив Полтавську Духовну семінарію (1917). Мав феноменальну пам'ять, був чудовим співаком (баритон), танцюристом та музикантом (диригентом і піаністом). Працював у трупі М. Садовського (1917), у театрі П. Саксаганського і М. Заньковецької (1917-1918), у театрах Донецька, Харкова, Дніпропетровська, Одеси, Сум.

У 1949-1965 роках був головним режисером Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру імені М.Л. Кропивницького. Впродовж цих років здійснив постановку 51-ї вистави, в багатьох з яких виступав як актор.

«Я мав щастя за молодих років працювати разом з корифеями української сцени Саксаганським, Заньковецькою та іншими. І тепер в своїй режисерській діяльності я намагаюся продовжувати їх славні традиції. У нашому репертуарі є багато творів української, російської та світової класики, але, звичайно, в основу його взято п'єси й сучасних драматургів. Ставимо й музичні комедії». – З інтерв'ю (Шурапов В. Марко. Кропивницький та його спадкоємці. – Кіровоград, – 2010. – С.116.)

«Важливо режисерові найглибше, краще від усіх знати усі звичаї, обряди і традиції свого народу. Важливо, наскільки ти артистичний володар високої культури, здатен віддати людям енергетику... І той, хто може шепотом передати увесь біль народу, – геній». – З висловів М. Донця, записаних І. Казнадієм. (Шурапов В. Відверта розмова. – Кіровоград. – 2012. – С.33.)

«...коли я починав своє творче життя в театрі корифеїв, уже існувала школа М.Л. Кропивницького, а його учні давали нам прекрасні зразки реалістичного акторства, які радо приймав увесь мистецький світ...». – З висловів М. Донця, записаних

І. Казнадієм. (Шурапов В. Відверта розмова. – Кіровоград. – 2012. – С.32.)

«Для М. Донця «кропивничанство» було, як звична морська стихія, в якій він купався «вареником у сметані», ставив усі вистави класичного репертуару, створював у них яскраві, неповторні образи як актор, співав усі пісні та арії для баритона. Міг без підготовки стати за оркестровий пульта і диригувати оркестром. Глиба! Та-лан-ти-ще! Він, Донець, створив, оживив, надихнув у безсмертному балагані національного лицедійства – Театрі, понад сотню класичних і сучасних вистав, і стільки ж виліпив колоритних сценічних образів, і ще... подарував українській театральній культурі так багато прикладів наставника, педагога, організатора і подвижника, що не вистачає слів, паперу і часу, аби все створене і показане мільйонам шанувальників мистецтва сцени, хоч похапки, переказати».

«Михайло Донець – людина легендарна. Його ім'я яскраво вилискує промінням барвистого таланту другої хвилі корифеїв, ім'я-легенда заслуженого артиста України Донця Михайла Олександровича, замолоду дзвінкого та голосистого співака, віртуозно-пластичного танцюриста, колоритного актора; згодом мудрого режисера середини ХХ століття, професійного музиканта (диригента і піаніста); зовні великої статури, красивої, змістовної, ерудованої людини з великої літери, з якої скульпторові було запросто ліпити образ Гетьмана. Своєю козацькою вродою, зміною пластикою, чаруючим (баритонального тембру) голосом, вибухово-вулканічним темпераментом, великими вправними руками будівничого з довжелезними пальцями піаніста Вана Клайберна, як свідчать словники, а в пресі Кліберна, з усіма притаманними

лише йому знаннями, тактовністю, толерантністю, досвідом, премудростями і природженою дитячою вірою і наївністю, як свідчать його колеги по сцені, по життю».

«50-60-ті роки ХХ ст. стали zenітом повного розквіту талантів видатного режисера, самобутнього неповторно-яскравого актора, колоритного оперного співаця, професійного піаніста і диригента Михайла Донця. Всегдацька слава, любов і шанування мільйонних прихильників музи М.О. Донця, дарувалися усім його ролям і виставам. Люди щиро дякували йому за кожну прем'єру сучасного і класичного репертуару: «Фуенте Овехуна» («Овеча криниця») Лопе де Вега, «У неділю рано зілля копала» О. Кобилянської, «Лиха доля» («Циганка Аза») М. Старицького, «Чумаки» і «Паливода ХVІІІ століття» І. Тобілевича, а осібно за вершину режисури – «Тараса Бульбу».

«Сотні анилагів на Кіровоградщині, в Чечні, в Північній Осетії, Тулі, Рязані, Тюмені, в Башкирії та Кулиндінських степах – це було нормою показу місячних гастролей у кожному із вище перерахованих місць. А Гайворон, Ульяновка, Голованівськ, Новоархангельськ, Вільшанка відвідували по 30 анилагів. Люди йшли дивитись його вистави по кілька разів».

«Визначний актор М. Донець демонстрував у кожній своїй ролі таку професійну досконалість школи-системи М. Кропивницького, П. Саксаганського і М. Садовського, ліпив свої сценічні образи настільки глибоко і виразно, що їх можна порівняти хіба що зі статуями древніх еллінів. Возного в «Наталці» він виконував тисячі разів на різних сценах України, а міг запросто стати до диригентського пульта і залюбки

продиргувати опери «Катерина», «Наталка», «Червона калина» чи «Запорожець за Дунаєм».

«Наскільки досконалими були вистави цього самобутнього майстра, свідчить такий факт: на гастролях М. Донця в 1957 році у Кулунді, «...в господарстві «Родина» двічі Героя Соціалістичної Праці М.М. Буханько, прямо у розкішному фруктовому саду для нас побудували сцену із телефонних стовпів, з кулісами, помостом і завісою. Запросили виставу Михайла Донця – «Наталку Полтавку» І. Котляревського. До саду з'їхалися тисячі наших земляків з усього кулундинського степу з корзинами. Я вперше в житті пережив стрес такого бурхливого реагування глядачів. Жодних оплесків, лише гарячі сльози і схлипування. А в кінці вистави – бурхлива нескінченна овація, встали всі і благали показати виставу?!... ще раз! На біс, адже сонце було ще в зеніті. А опісля другої вистави, сліз і овацій, до мене підійшов кремезної статури козацького вигляду чоловік: «Я Олександр Олександрович Крез, виховую баранів для аукціону в Парижі. За вашу виставу, що так потрясла наші душі, як буревій грушу, всі оці барани – ваші! Дарую! А через півгодини вашого відпочинку чекаю вас усіх на березі річки на шашлики, барило оковитої та печене-смажене з гарніром із дарунків ланів наших», – так віддячив по мікрофону на увесь садок славетний селекціонер».

Із спогадів М. Донця, записаних І. Казнадієм. (Шурапов В. Відверта розмова. – Кіровоград. – 2012. – С.33-34.)

«Виконавцями партій в опері «Наталка Полтавка» були: Наталка – Г. Рябова, З. Німенко, Терпелиха – заслужена артистка України В. Чечень, Возний – заслужений артист України М. Білецький,

*Макогоненко – А. Мартинов, Петр – Ю. Перев'язко,
Микола – Г. Рябовол.*

*Хочу підкреслити важливу особливість Михайла
Донця: він був людиною толерантною, надзвичайної
скромності».*

*«Театр, сцену, вистави і ролі він любив до
самозречення, до останнього подиху. ...Це був
останній із могікан, що працював під рукою корифеїв!
Вічна йому слава і вдячність багатьох поколінь
степового краю!».*

*(Шурапов В. Відверта розмова. – Кіровоград. – 2012.
– С.3–35.)*

Бібліографія

Біденко М. Дійсно народне мистецтво // Молодий комунар. – 1971. – 2
жовтня. – С.3.

Галицький М. Слово про Михайла Донця // Народне слово. – 2014. – 24
квітня. – С.8: фото.

Галицький М. Смолоскип, запалений геніями (слово про Михайла
Донця) // Галицький М.О. Золота скарбниця Кіровоградщини. – Кіровоград,
2014. – С.134-142: іл.

Гончаренко В. Кроки. Делегатка 1968-го: [Актриса театру імені М.
Кропивницького В. Тригубова] // Молодий комунар. – 1968. – 20 січня. – С.4.
Згадується М. Донець.

Гудалов О. Роздуми біля театральної афіші // Кіровоградська правда. –
1962. – 5 жовтня. – С.4.
Згадується М. Донець.

Двадцятип'ятиріччя: Урочисте відзначення ювілею кропивничан //
Кіровоградська правда. – 1963. – 25 грудня. – С.3.
Згадується М. Донець.

Донець М.О. Біографічна довідка // Митці України: Енциклопедичний довідник / Ред. А.В. Кудрицький. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1992. – С.223.

Донець М.О. Біографічна довідка // Мистецтво України: Біографічний довідник / За ред. А.В. Кудрицького. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1997. – С.217.

Донець М.О. // Босько В. Визначні постаті Степової Еллади: Ч.1. – Кіровоград: Інформ. мережа, 2004. – С.89, 370.

Донець М.О. // Босько В. Історичний календар Кіровоградщини на 2010. Люди. Події. Факти. – Кіровоград: Центр.-Укр. вид-во, 2009. – С.149-150.

Донець М.О. // Галицький М.О. Золота духовна скарбниця Кіровоградщини. – Кіровоград, 2014. – С.133-142, 151, 152.

Донець М.О. // Кіровоградський обласний музично-драматичний театр ім. М.Л. Кропивницького. – Кіровоград, б. р. – С.2,7,10,24,25.

Донець М.О. // Кіровоградщина: Історія. Традиції. Сучасність: До 70-річчя Кіровоградської області / Ред. О.В. Чуднов. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2008. – С.484, 552.

«Тривалий час Олександрійським народним театром керував видатний діяч української сцени, заслужений артист УРСР Михайло Донець. Протягом кількох десятиків років цей колектив був флагом аматорського театального мистецтва на Кіровоградщині...».

Донець М.О. // Кіровоградщина у дзеркалі часу: Театр. мистецтво. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. - С.35, 36: фото, 38.

Донець М.О. // Кузик Б., Білошапка В. Кіровоградщина: Історія та сучасність центру України: Т.1. – Дніпропетровськ. – АРТ-ПРЕС, 2005. – С.375.

Донець М.О. // Мистецтво України: Біограф. довідник / Ред. А. Кудрицький. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1997. – С.217.

Донець М.О. // Митці України: Енциклопед. довідник / Ред. А.В. Кудрицький. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1992. – С.223.

«Іван Казнадій «закохався» у Кропивницького через ще одного визначного театрального діяча нашого часу, творчі джерела якого забили саме тут, у нашому степовому краї, Михайла Донця, якого в театр разом з Іваном Козловським у Полтаві брали Панас Саксаганський і Микола Садовський».

Донець М.О. // Соколовська К.М. Театральне життя Єлисаветградщини: Іст.-культурологіч. аспект: Ч.1. – Кіровоград, 2001. – С.73-74, 80.

Донець М.О. // Театр Марка Кропивницького. Минуле і сучасне: Альбом / Авт.-упоряд. В.Шурапов. – Кіровоград: Мавік, 2004. – С.92: фото; 98, 101, 104, 105, 106, 109, 113, 114, 116-119, 126, 127, 208, 210-213.

Донець М.О. // Театральний Кіровоград. – №.1. – Листопад-грудень. – 21с. – С.3: фото,4,6,8,10.

Донець М.О. // Театру Марка Лукича Кропивницького 120. 1882-2002. – Кіровоград: Код, 2002. – С.12: фото, 26, 30-34.

Донець М.О. // Український драматичний театр: Нариси історії в двох томах: Т.2: Рад. період. – К.: Вид-во АН УРСР, 1959. – С.234, 384, 385, 391, 574-576.

Донець М.О. // Шурапов В. Марко Кропивницький та його спадкоємці: Іст. нарис. – Кіровоград: Код, 2010. – С.116-121, 126-129, 131, 133, 137, 138, 140, 141, 153, 157, 165, 174, 179, 204:фото, 206: фото, 210: фото, 218: фото, 350, 354, 362-368.

Донець М.О. // Шурапов, Володимир. Відверта розмова: (Мистецькі кон'юктиви). – Кіровоград: Лисенко В.Ф.,2012. – С.26-34.

Донець М.О. // Ярош В.П. Театральна Кіровоградщина. – Кіровоград, 1989. – С.24.

«... театрові пощастило в тому, що тривалий час його художнє керівництво обіймав заслужений артист України М.О. Донець, який свою сценічну

діяльність починав ще в театрі Миколи Садовського і мав змогу не лише спостерігати, а й виступати на сцені разом з видатними акторами».

Донець М. Шляхом творчих шукань // Театральний Кіровоград. – 1956. – № 1. – Листопад-грудень. – С.3-4: фото.

Здір Л. Це була людина невичерпного таланту і титанічної праці // Народне слово. – 2000. – 10 жовтня. – С.3.

Кононенко П. Півстоліття на сцені // Кіровоградська правда. – 1968. – 11 лютого. – С.3: фото.

«...важко виділити в ньому артиста, режисера і педагога. Все злите воедино. ...Дуже приємно спостерігати, як Донець проводить репетицію. Він умів запалити виконавців доброзичливою порадою, слушним зауваженням, підбадьорює навіть тоді, коли примушує повторювати ту чи іншу сценку. Але ніколи не нехтує знахідками, пропозиціями артистів. Кожний, хто з ним працював, пригадує цей час із вдячністю».

Левицький В. На сцені – молодість: [Виступ цирк. студії Кіровоградського міського будинку культури. Голова журі – М. Донець] // Кіровоградська правда. – 1971. – 12 травня. – С.3.

Левочко В. Людина театру. До 100-річчя з дня народження заслуженого артиста України М. Донця: [Розмова з актором театру ім. М. Кропивницького Володимиром Смичком] // Народне слово. – 2000. – 19 вересня. – С.3.

«Михайло Олександрович тонко відчував музику. І нічого дивного – свою діяльність він починав хлопчиком у церковному хорі. ...в театрі він був щасливим, і він любив, і його любили. Працювати вмів, як одержимий, і пожартувати любив»

Орел С. «Бути послідовником корифеїв дуже важко, а інколи й дуже небезпечно...»: [Про І.В. Казнадія] // Слово Просвіти. – 2011. – №36. – 8-14 вересня. – С.13.

Згадується М. Донець

Погрібний В. Жива легенда – Іван Казнадій // Кіровоградська правда. – 2005. – 5 липня. – С.4.

Згадується М. Донець

Рябцев Г. Донець – це епоха в театральному житті нашого краю // Народне слово. – 1995. – 5 жовтня. – С.3.

Сторіччю майстра присвячується // Кіровоградська правда. – 2000. – 7 жовтня. – С.2.

Юр'єв В. Міський заключний // Молодий комунар. – 1967. – 22 березня. – С.3.

**Рецензії на вистави, поставлені Михайлом Донцем
на сцені Кіровоградського українського музично-драматичного театру
ім. М.Л. Кропивницького**

Білецький Д. Вій [М. Кропивницький за М. Гоголем] // Кіровоградська правда. – 1959. – 17 травня. – С.4.

*«Можна вітати колектив театру з успіхом...
Колектив театру на чолі з головним режисером і
постановником вистави М. Донцем багато
попрацювали, щоб донести до глядача основний
задум Гоголя і Кропивницького».*

Білецький Д. «Паливода XVIII століття» [І. Карпенко-Карий]: Нова вистава укр. муз.-драм. театру ім. М.Л. Кропивницького. – 1955. – 26 лютого. – С.3.

*«Творчий склад театру і режисер-постановник
заслужений артист УРСР М. Донець прагнули
донести до глядача правильне розуміння соціальних і
економічних умов життя народу того часу».*

Гудалов О. «Доходне місце» [О. Островський] // Кіровоградська правда. – 1963. – 5 лютого. – С.4.

«Театр показав глядачеві справжнього Островського. М.Г. Чернишевський про «Доходне місце» писав у журналі «Русская беседа»: «Скільки правди та благородства в новому творі Островського!». А нам хочеться сказати: скільки правди та благородства у виставі «Доходне місце», поставленій українським музично-драматичним театром імені М.Л. Кропивницького».

Гудалов Б. «Людина із зірки» [К. Вітлінгер] // Кіровоградська правда. – 1964. – 3 квітня. – С.3.

«У виставі є віяння нового, сучасного, відчувається певний відхід від штампів, традицій, і в цьому заслуга постановників – режисера М. Донця та артиста К. Параконьєва».

Казаріна О. «Калиновий гай» [О. Корнійчук] : Нова вистава в укр. муз.-драм. театрі ім. М.Л. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1950. – 24 березня. – С.3.

«Катерина» [Опера М. Аркаса за поемою Т.Г. Шевченка] // Кіровоградська правда. – 1964. – 14 березня. – С.3.

«Поставив спектакль М. Донець і, треба сказати, зробив це вдало... Вистава «Катерина» – творчий подарунок митців глядачам, значна подія в музичному житті міста».

Монастирська В. «Вільний вітер» [І. Дунаєвський] // Кіровоградська правда. – 1950. – 14 січня. – С.4.

«В новому сезоні колектив українського музично-драматичного театру імені Кропивницького поставив собі за мету перетворити свій театр у справжній музично-драматичний, у якому глядач, поряд із п'єсами Островського й Толстого, Кропивницького й

Тобілевича, Корнійчука й Софронова, побачив би веселу життєрадісну комедію».

Монастирська В. «Настає ранок» [М. Дубов]: Вистава укр. муз.-драм. театру ім. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1951. – 7 січня. – С.4.

Моторний О. «Соло на флейті» [І. Микитенко]: Нова вистава в укр. муз.-драм. театрі ім. М.Л. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1957. – 17 квітня. – С.3.

Ситник А. Ювілейна вистава [Г. Мазіна. «Син загиблого друга»: У постановці Олександрійського нар. театру] // Кіровоградська правда. – 1969. – 28 травня. – С.3.

Стеценко Л. «Хазяїн» [І. Карпенко-Карий] // Кіровоградська правда. – 1957. – 23 жовтня. – С.3.

«Залишається в пам'яті і образ поміщика Золотницького, роль якого виконує заслужений артист УРСР М. Донець. У Золотницького витончені манери поводження, в образі, в погляді, у виразі обличчя – у всьому відчувається корінний дворянин, колись сильний і багатий, а тепер змушений шукати нових шляхів, щоб не потрапити й самому під невблаганне «хазяйське колесо». Все це дуже обережно, але виразно підкреслює М. Донець, особливо в сценах зустрічі Золотницького з Пузирем».

Чухманов В. «Особняк у провулку» [Брати Тур]: Нова вистава в укр. муз.-драм. театрі ім. М.Л. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1950. – 25 лютого. – С.4.

Ярош В. Комедія без комедії [М. Печенізький. «День народження»] // Кіровоградська правда. – 1960 – 18 травня. – С.3.

Ярош В. «Не судилось» [М. Старицький] // Кіровоградська правда. – 1955. – 29 січня. – С.4.

«Звернення до класичної спадщини, ознайомлення глядачів із твором корифея українського театру можна лише вітати... Постановник і артисти

показують простих людей з народу, що відзначаються душевною чистотою, високими моральними якостями».

Ярош В. «Оптимістична трагедія» [В. Вишневський] // Кіровоградська правда. – 1957. – 23 жовтня. – С.3: фото.

Ярош В «У неділю рано зілля копала» [О. Кобилянська] // Кіровоградська правда. – 1955. – 30 квітня. – С.4.

«Заслугою режисера і артистів, зайнятих у виставі, є те, що вони зуміли втілити в сценічні образи правду життя, відтворити типові конфлікти і типові характери людей того часу».

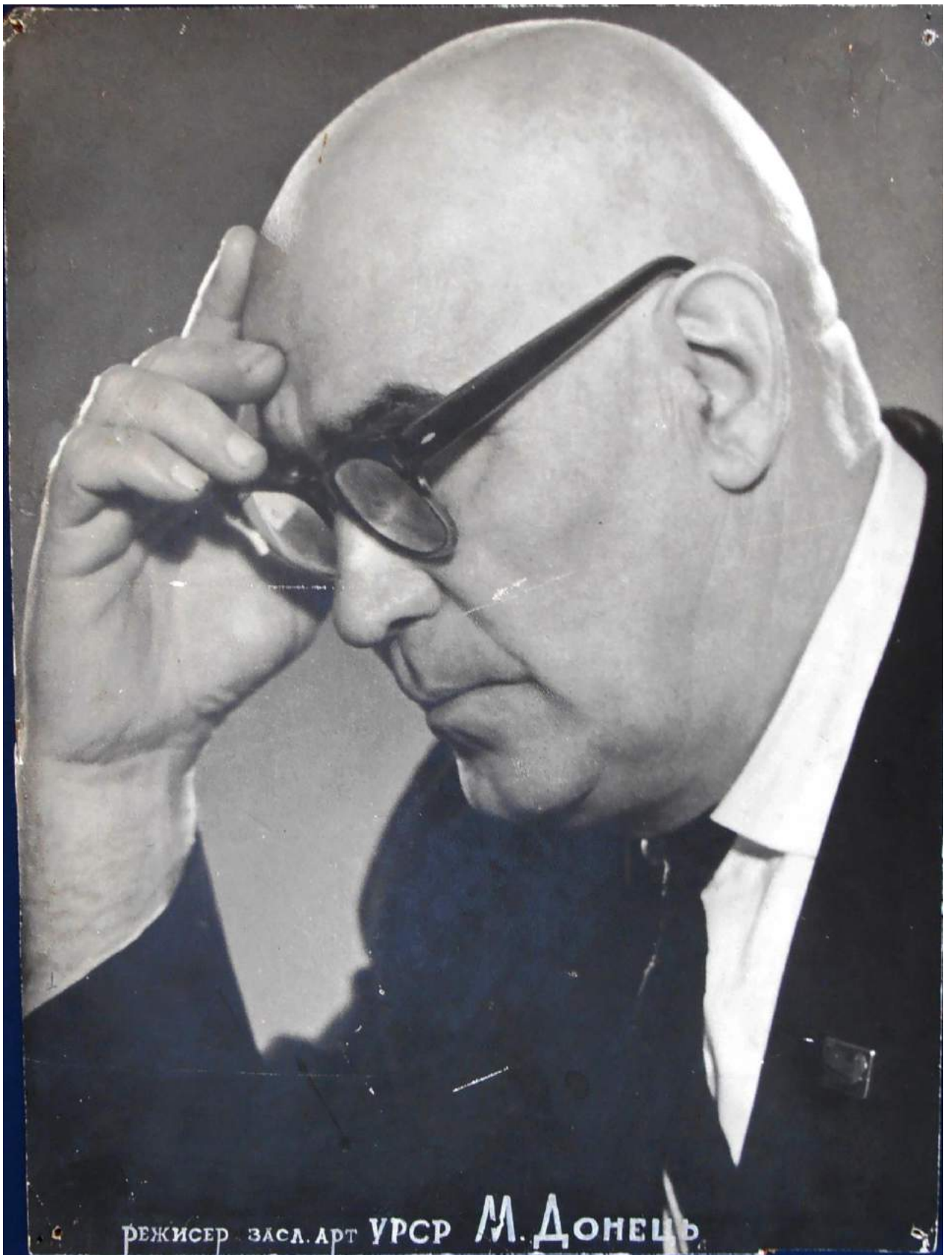
Актори Кіровоградського українського музично-драматичного театру ім. М.Л. Кропивницького. Другий праворуч – Михайло Донець. м. Кіровоград. 1955 р.

Фото з фондів літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького.

М.О. Донець на відкритті ХХ «Театральної весни». м. Кіровоград, Будинок культури ім. Жовтня. Травень 1979 р.

Фото з фондів літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького.

РЕЖИСЕР ЗАСЛ. АРТ УРСР М. ДОНЕЦЬ

М.О. Донець – режисер, заслужений артист УРСР. м. Кіровоград, 1950-ті роки. Фото з фондів літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого міста Кропивницького.

Семенов Георгій Гнатович

Семенов Георгій Гнатович (24.08. (06.09.) 1912, селище Макіївка, тепер місто Донецької області – 07.11.1982, м. Кіровоград) – український актор, заслужений артист УРСР (1968р.), народний артист УРСР (1973 р.).

Закінчив Ленінградський технікум сценічного мистецтва. На сцені з 1929 року. Працював у театрах Артемівська, Києва, Павлодара, Миколаєва, Хмельницького.

З 1940 по 1952 рік та з 1957 по 1982 рік – актор і режисер Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру імені М.Л. Кропивницького.

З 1953 по 1957 рік працював на сцені Кіровоградського російського драматичного театру імені С.М. Кірова.

«У театрі мене завжди приваблювала тема оспівування всього високого, світлого в людині, тема пристрасного утвердження благородної трудової моралі... Іноді я від молодих акторів чую слова невдоволення, коли їм дають грати епізодичні ролі. Я цих нарікань не можу зрозуміти. Для актора на сцені не може бути чогось незначущого».

(Кальчинська Т., Семенов Г. Всі ролі – головні // Кіровоградська правда. – 1973 – 4 березня. – С.4)

Для Георгія Семенова – юнака із шахтарського селища Макіївка, що на Донеччині, а згодом – театрального діяча, визнаного і державою, і колегами-артистами, і глядачами, особиста значущість на театральній сцені розпочалась у далекі 1930-ті роки. Зігравши у 16 років на сцені шкільного театру роль Скотиніна у виставі «Недоросток» Д. Фонвізіна, Георгій вирішив назавжди пов'язати своє життя з театром. Здібний юнак вперше виступив на професійній сцені у пересувному театрі в 1932 році. Він грав тоді директора заводу у виставі «Інженери», і Гнат Петрович Юра, присутній на виставі, сказав молодому артисту: «Що ж, юначе, у тебе є «Божа іскра». Але стежка актора терниста. Працюй, скільки сил вистачить. Шматки життя перенось на сцену». Для Семенова – актора, а згодом і режисера, ці слова стали дороговказом.

Георгій Гнатович відзначався великою спостережливістю. Ще у часи, коли майбутній актор бігав на вистави до донецького робітничого клубу, він

любив спостерігати за акторами і глядачами, запам'ятовувати найточніше у зображенні сценічних характерів. Побачене і почуте він переносив на сцену в безлічі великих і маленьких ролей. Їх було більше 300, як зізнавався він у своїх пізніх інтерв'ю. Це були герої з рідної і близької йому української драматургії, з п'єс сучасних авторів, із зарубіжної класики.

Георгій Семенов був актором широкого діапазону. Він створив цілу галерею сценічних образів, які стали віхами і в його житті, і в творчості рідного йому і кіровоградцям театру великих корифеїв. Король Лір!... Тарас Бульба!... Ці трагічні постаті потребували неабиякого таланту, і у виконанні вже зрілого актора Георгія Семенова викликали захват і шанування у глядачів і театральних критиків. А трагікомічний Мартин Боруля! «Мартина Борулю Г.Г. Семенова можна сміливо поставити в ряд кращих виконавців цієї ролі на Україні. Він був настільки природний, що здавалось, ніби роль написана саме для нього. Уже в першій сцені актор красномовно заявляв про свого героя. І в тому, як він сидів в улюбленому кріслі, як підносив угору палець, як захоплено слухав читання документа, який мав підтвердити його дворянське походження, з усією очевидністю проступала обмеженість персонажа, що потрапив у полон нав'язливої ідеї. Боруля Семенова був безмірно комічним у своїй прихильності до героїв, чинів, орденів, мундирів. Актор любив цю роль і завжди з насолодою чекав наступної вистави», – відзначала колега актора, заслужена артистка України Валентина Литвиненко. (Литвиненко В. Щаслива мить зустрічі // Кіровоградська правда. – 1987. – 29 листопада. – С.3).

Окрім короля Ліра у сценічній галереї Г. Семенова були ще декілька цікавих образів із зарубіжної драматургії – Живота Цвйович («Доктор філософії» Б. Нушича), старий Гранде з «Євгенії Гранде» Оноре де Бальзака, японський полковник Мудзімура у виставі за п'єсою А. Бар'янова «По той бік».

«Найбільшою вдачею вистави, – писав з приводу «Доктора філософії» І. Казнадій, згодом головний режисер театру, – є вирішення образу Животи Цвйовича. Актор гостро і майстерно розкриває перед нами пустоту цього славолюбця і дурисвіта, у якого не лише в голові, а й на голові не лишилося нічого путнього, крім клаптика минулої чуприни. Соковито, з надзвичайною тонкістю артист проводить сцену «філософствування» про те, що «філософія – це, коли ти не розумієш того, що кажу я, а я не розумію того, що кажеш ти». Костюм актора допомагає завершеності образу». (Казнадій І. Дошкольна сатира // Кіровоградська правда. – 1956. – 24 березня. – С.4).

А з приводу виконання ще молодим актором образу японського полковника Мудзімури (1948 рік) рецензенти відмічали: «Це не простачок, якого легко обдурити. Зігнута спина, улеслива манера говорити, надмірна ласкавість ховають в собі сильного ворога». (Т. Кальчинська, О. Селенкова. Творчий успіх // Кіровоградська правда. – 1948. – 14 листопада. – С.4).

«Працюючи над створенням сценічного образу, Семенов прагнув – і досягав цього – повного внутрішнього перевтілення, що вдається лише справжньому таланту, а не, перш за все, зовнішніх характеристик, то ж глядачі щиро захоплювались його яскравими і «живими» театральними героями. І пройнятий добротою Андронаті («У неділю рано зілля копала» О. Кобилянської), упертий і наївний в пошуках щастя для дітей Кряж («Веселка» М. Зарудного), жорстокий боягуз, що топче начищеними чобітьми своїх підлеглих і стелиться перед начальством, городничий («Ревізор» М. Гоголя), до дна спустошений ненавистю цинік і владолоб Вожак («Оптимістична трагедія» В. Вишневського), обмежений і самовдоволений Мартин («Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого), кумедний Кирило Петрович Шпак («Шельменко-денщик» Г. Квітки–Основ'яненка), трагічний Лір («Король Лір» У. Шекспіра), непереможний духом Тарас («Тарас Бульба» М. Гоголя). І остання робота актора – дідусь з хлібом, маленька епізодична роль у виставі «Дума про вчителя» І. Драча». (Литвиненко В. Щаслива мить зустрічі // Кіровоградська правда. – 1987. – 29 листопада. – С.3).

Епізодична роль... Безліч знаних акторів зізнаються в тому, що для них не існує прохідних, маленьких, епізодичних ролей як нецікавих, незначущих. Зізнавався в цьому і Георгій Семенов. А ще – для нього, як для актора, не існувало в процесі роботи над створенням і поглибленням образу дрібного, незначного, неважливого. Він «був дуже уважним до суттєвих для характеру подробиць. Ніж, яким він стругав дошки у виставі «Дикий ангел» О. Коломійця, виглядав у його руках так, ніби актор десятиліттями займався столярною справою.... Бутафорські речі в руках Георгія Гнатовича ставали живими. Будь-який театральний костюм видавався на ньому повсякденним, звичним». (Литвиненко В. Щаслива мить зустрічі // Кіровоградська правда. – 1987. – 29 листопада. – С.3).

Можна говорити про його надзвичайно природну пластику на сцені, що так багато важила в характеристиці героїв, про скупі, але такі вагомі жести, про низький оксамитовий голос, який однаково чарував і в співі, і в розмові.

Г. Семенов віддав сцені все свідоме життя. Це безліч великих і малих ролей, це щоденне існування у новому для актора житті, це заглиблення в нові характери і обставини, це постійне дарування свого таланту і своєї праці людям, тим, хто завжди з очікуванням театрального дива заповнює глядацький зал. Їм, глядачам, Георгій Семенов, як і його супутниця по життю і сцені заслужена артистка України Надія Ігнат'єва, присвятив своє життя і свій невичерпний талант. Він пішов з життя у 1982 році, встигнувши наприкінці його отримати високе вшанування на сцені рідного театру на честь 70-річчя від дня народження і 50-річчя творчої діяльності.

Бібліографія

Аніпченко Т. Її доля – театр // Народне слово. – 2014. – 19 червня. – С.8.

Згадується Г. Семенов.

Бабак А., Смикова В. «Увага, ваш вихід...» // Молодий комунар. – 1970. – 7 березня. – С.8.

Вшанування митців // Кіровоградська правда. – 1973. – 7 грудня. – С.4.

Галицький М. «Я вирішив присвятити своє життя театру». Гідному продовжувачу справи М.Л. Кропивницького присвячується // Народне слово. – 2018. – 20 грудня. – С. 8.

«Самобутня, неповторна творчість народного артиста УРСР Г. Семенова – це цілком видатне явище в історії української театральної культури. Це найдосконаліша сторінка в історії театру ім. М.Л. Кропивницького...»

Георгій Гнатович Семенов: [Некролог] // Кіровоградська правда. – 1982. – 10 листопада. – С.3.

Георгій Гнатович Семенов: [Некролог] // Культура і життя. – 28 листопада – С.8.

Зимовец В. [Гастролі театру ім. М.Л. Кропивницького в місті Іваново] // Рабочий край. – 1950. – 7 червня.

«Из числа актеров прежде всего хочется отметить Г.Г. Семенова (Галушка [«В степях Украины» А. Корнейчука]). Правдивость, отсутствие нажима, природный юмор – вот основные качества, выгодно отличавшие этого актера. Созданный им Галушка – интересный самобытный образ».

Казнадій І. Карпенківський репертуар кропивничан // Кіровоградська правда. – 1970. – 29 вересня. – С. 3.

Казнадій І. Кропивничани – хліборобам: [Гастролі в області] // Колос. – 1973. – 3 липня. С.3.

Казнадій І. На башкирській землі: Гастрольні нотатки // Кіровоградська правда. – 1968. – 24, 29 вересня. – С.3,4.

Казнадій І. На берегах Дністра: Нотатки про гастролі театру імені М.Л. Кропивницького [в Молдавії] // Кіровоградська правда. – 22 вересня. – С.4

Казнадій І. Критерій театру – сучасність // Кіровоградська правда. – 1973. – 21 лютого. – С.3.

Казнадій І. «Такого велета звалили...» // Народне слово. – 2002. – 24 жовтня. – С.3.

Згадується Г. Семенов.

Кальчинська Т. Кропивничани // Кіровоградська правда. – 1967. – 2 листопада.– С.3.

«Що не актор театру, то своєрідний і привабливий образ! Любов Ярова і Мавра у заслуженої артистки УРСР Лідії Тімош, і Мартин Боруля та король Лір у Георгія Семенова».

Кальчинська Т., Семенов Г. Всі ролі – головні: [Інтерв'ю] // Кіровоградська правда. – 1973. – 4 лютого. – С.4: фото.

Кальчинська Т. «Судять» іменинника: Ювілей художника В. Єременка // Кіровоградська правда. – 1969. – 28 грудня. – С.4.

Згадується Г. Семенов.

Кальчинська Т. У перших ролях // Кіровоградська правда. – 1976. – 10 листопада. – С.3.

Куманський Б. Друге дихання актора Бабича // Народне слово. – 1995. – 30 вересня. – С.3.

Згадується Г. Семенов.

Куманський Б. Ролі, які стають твоїм життям: [Інтерв'ю з В. Дроною] // Молодий комунар. – 1974. – 12 січня. – С.3.

Згадується Г. Семенов.

«...коли граєш з таким партнером як народний артист республіки Г.Г. Семенов – можеш сподіватися на успіх. Його добра порада, увага і акторська товарицькість допоможуть».

Литвиненко В. Незабутній Георгій Гнатович: Корифеї і нащадки // Народне слово. – 2002. – 28 листопада. – С.3.

«Розумний, проникливий, пильний Семенов добре знав, що хотів сказати кожною роллю, розумів і те, як треба сказати, щоб його почули».

«Кожного разу, коли бачила на сцені Народного артиста України Георгія Семенова, у мене виникало відчуття затримати в пам'яті, відібрати найяскравіше, найсуттєвіше, щоб потім через плин часу спробувати знову і знову пережити миттєвості його щедрого акторського мистецтва, поділитися ними з тими, кому не пощастило бачити Георгія Гнатовича живим...»

Литвиненко В. Щаслива мить зустрічі // Кіровоградська правда. – 1987. – 29 листопада. – С.3.

Монастирська В., Кальчинська Т. Артисти і ролі // Кіровоградська правда. – 1963. – 21 грудня. – С.3.

«Г.Г. Семенов – артист різнохарактерний. Навіть короткий перелік його героїв – це дуже різні, несхожі

характери людей. Багато з них хвилюють, розкриті виразно, реалістично».

Мостовий А. Артисти і ролі // Кіровоградська правда. – 1963. – 12 грудня. – С.3.

Семенов Г.Г. Театр – моє життя // Молодий комунар. – 1975. – 10 липня. – С.3: фото.

«Я люблю театр. І коли б можна було почати жити з початку, ще з більшою охотою пішов би саме цією стежкою».

Семенов Г.Г. // Босько В. Історичний календар Кіровоградщини на 2012 рік. Люди. Події. Факти. – Кіровоград, 2011. – С.160-161: фото.

Семенов Г.Г. // Галицький М. Золота духовна скарбниця Кіровоградщини (слово про корифеїв українського театру). – Кіровоград, 2014. – С.236: фото.

Семенов Г.Г. // Кіровоградський обласний музично-драматичний театр ім. М.Л. Кропивницького. – Кіровоград, б. р. – С.2, 8, 11, 24.

Семенов Г.Г. // Кіровоградщина у дзеркалі часу: Театр. мист-во. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – С.42-43: фото, 51: фото.

Семенов Г.Г. // Митці України: Енциклопед. довідник / Ред. А.В. Кудрицький. – К.: Укр. енциклопедія імені М.П. Бажана, 1992. – С.521.

Семенов Г.Г. // Мистецтво України: Біограф. довідник / Ред. А.В. Кудрицький. – К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1997. – С. 531.

Семенов Г.Г. // Соколовська К.М. Театральне життя Єлисаветградщини: (іст.-культурологіч. аспект): Ч.1. – Кіровоград, 2001. – С.69, 70, 75.

Семенов Г.Г. // Театру Марка Кропивницького 120: 1882-2002 – Кіровоград: КОД, 2002. – С.12: фото, 16: фото, 18: фото, 26.

Семенов Г.Г. // Театр Марка Кропивницького. Минуле і сучасне: Альбом / Авт.-упоряд. В. Шурапов. – Кіровоград: Мавік, 2004. – С.8, 13, 95: фото, 126: фото, 141: фото, 151: фото, 154-155: фото, 208, 210, 214.

Семенов Г.Г. // Театральна Кіровоградщина. – 1956. – № 1 – Листопад-грудень. – С.17,18.

Семенов Г.Г. // Шурапов В. Марко Кропивницький та його спадкоємці: Іст. нарис. – Кіровоград: Код, 2010. – С.101, 109-112, 114, 117, 119, 123, 135, 143-145, 147, 148, 153, 154, 157, 158, 168, 209: фото, 210, 213: фото, 256, 350, 352, 363.

Семенов Г.Г. // Шурапов, Володимир. Відверта розмова: (Мистецькі кон'юктиви). – Кіровоград: Лисенко В.Ф., 2012. – С.30, 42.

Семенов Г.Г. // Шурапов В. Софія, Мотря, Прісенька, Тетяна...і все це Ігнат'єва – почуттів наших царівна. – Вечірня газета. – 1999. – 15 жовтня. – С.11.

Семенов Г.Г. // Ярош В.П. Театральна Кіровоградщина. – Кіровоград. – С.24.

«Предметом гордості нашого міста є те, що чимало відомих майстрів сцени починали в театрі свою діяльність або ж тривалий час працювали в ньому».

Суярко Т. Музи родом з Кіровограда. Нарис // Україна. – № 34. – 1967. – Серпень. – С.13: фото на вкладці.

«...”Король Лір” – безумовно, одна з найсильніших вистав, створених цим колективом... З неослабною такою відвертою симпатією і любов'ю стежить зал за шекспірівським героєм. Роль Ліра виконує Георгій Семенов. Правдивий і органічний, блискучий актор старшого покоління, він грав у театрі мало не всі провідні ролі. ...Тож скількох молодих, які потрапили на сцену за його участі, він зумів запалити любов'ю до прекрасного мистецтва».

(Сцена виявляє здібних: Інтерв'ю з головним режисером театру В.З. Савченком щодо вихованців студії при театрі ім. М.Л. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1982. – 10 січня. – С.2).

Сценою зачарований / Яриш М., Дронова В., Сташків І., Гава І. // Кіровоградська правда. – 1973. – 11 березня. С.4: фото.

Федченко Л. Правда йде від серця: Георгію Семенову – сімдесят літ. П'ятдесят з них віддано сцені // Кіровоградська правда. – 1982. – 29 серпня. – С.3: фото.

«З цим театром у мене пов'язано дуже багато. І радісні події, і важкі роки, коли над країною запалахкотіло полум'я Великої Вітчизняної війни. На сцені кропивничан я сформувався як актор. Тут працював з цікавими режисерами, над справжньою драматургією. І ніколи не забував, що біля колиски цього театру стояли корифеї української сцени. А це накладало особливу відповідальність».

Г.Семенов. Хроніка театрального життя // Укр. театр. – 1974. – № 1. – С.32.

Шпаковський І. Казнадій І. Перед ювілейним сезоном: [Гастролі на Кубані] // Кіровоградська правда. – 1969. – 1 листопада. – С.4.

«Не було такого дня, щоб провідні артисти нашого театру, які стали улюбленцями армавірців, – народна артистка УРСР Л. Тімош, заслужені артисти УРСР А. Любенко, Г. Семенов... не поверталися додому з чудовими букетами гвоздик та гладіолусів».

Ювілей митця // Кіровоградська правда. – 1973. – 15 березня. – С.3.

Ярош В. На сцені кропивничан: П'єси М. Горького // Кіровоградська правда. – 1968. – 28 березня. – С.4.

Згадується Г. Семенов.

Ярош В.П. Театральна Кіровоградщина. – Кіровоград. – 1989. – 27с. – С.24.

«Предметом гордості нашого міста є те, що чимало відомих майстрів сцени починали в театрі свою діяльність або ж тривалий час працювали в ньому. Носіями кращих традицій кропивничан є народна артистка УРСР Л.П. Тімош, народний артист УРСР Г.Г. Семенов... У нашому театрі зростав талант народного артиста УРСР, лауреата Державної

премії України імені Т.Г. Шевченка
К.Й. Параконьєва».

Ярош В. Шляхом шукань // Кіровоградська правда. – 1968. – 25 грудня.
– С.4.

Янковський М. Назустріч запитам глядача // Кіровоградська правда.—
1961. – 11 жовтня. – С.4.

**Рецензії на вистави за участі Г.Г. Семенова
(Кіровоградський музично-драматичний театр
ім. М.Л. Кропивницького)**

Барський М. Відкритий урок [І. Драч. «Дума про вчителя»] //
Кіровоградська правда. – 1977. – 24 квітня. – С.3.

«Всього на кілька хвилин з'являється в епізоді народний артист УРСР Г. Семенов, та за цей час встигає намалювати психологічно переконливий портрет старого хлібороба Івана Савчука. Виконавець вніс у роль властивий йому темперамент, і це надало образу епічної широти, вражаючого звучання».

Барський М. Вічний бій: [М. Стельмах. «Правда і кривда»] // Прапор юності. – 1965. – 10 березня. – С.3: фото В. Ковпака.

Барський М. Довгожданий пошук [О. Арбузов. «Іркутська історія»] // Молодий комунар. – 1961. – 11 січня. – С.3.

«Коли він [Г. Семенов] з'являється на сцені – похмурий, вже немолодий чоловік, оживає все, наповнюється добротою, що схована під суворим поглядом цієї розумної людини».

Барський М. Нищівний сміх Гашека: «Пригоди бравого солдата Швейка» на сцені Обл. муз.-драм. театру ім. М.Л. Кропивницького // Молодий комунар. – 1973. – 15 грудня. – С.3.

Больбух Й. «Живела Живка» [О. Левада]: Нова вистава укр. муз.-драм. театру ім. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1947. – 22 листопада. – С.4.

«Заслуговує на увагу гра артиста Г. Семенова в ролі Родована, офіцера армії Тіто».

Ганночка П. «Шлях на Україну» [О. Левада]: (Постановка театру ім. Кропивницького) // Кіровоградська правда. – 1947. – 25 травня. – С.5.

«...артист Г.Г. Семенов, виконуючи роль Орлика, прекрасно відчуває і веде свій образ. Бойовий, хоробрий, виключної енергії солдат Радянської Армії в той же час хороший друг, який користується загальною повагою і любов'ю товаришів. Всі ці характерні риси образу в повній мірі розкриває артист Семенов».

Гончаренко В. «Зоря миру» [П. Солодар. «Хлопчик з Марселя»] // Кіровоградська правда. – 1952. – 6 лютого. – С.3.

Гудалов О. «Доходне місце» [О. Островський] // Кіровоградська правда. – 1962. – 3 лютого. – С.4.

«Юсова грає артист Г. Семенов. У цьому образі немовби сконцентрувалися всі пороки часу: хабарництво, підлабузництво, зло на все нове і свіже. Г. Семенов щасливо уникнув комікування, яке могло б зробити Юсова невинним чиновником. А він же страшний, і таким його малює артист».

Гудалов О. «Кухарка заможем» [А. Софронов] // Молодий комунар. – 1962. – 2 березня. – С.3.

«У спектаклі є ряд акторських удач. В першу чергу – це прекрасний образ Тимофія Сливи у виконанні артиста Г. Семенова. Скільки в ньому гумора, простоти і безпосередньої життєвості! ...Він цілісний і скульптурний від початку до кінця».

Долганов І. На сцені кропивничан – трагедія Шекспіра [«Король Лір»] // Кіровоградська правда. – 1967. – 7 квітня. – С.3: мал. М. Бондаренка.

«Г. Семенов створив правдивий і хвилюючий образ засліпленого владою монарха, який, обдурений своїми дочками, пізнавши добро і зло, став людиною. Він прозрів, але прозріння це прийшло занадто пізно».

Казаріна О. Дві вистави про колгоспне село [М. Дьяконов. «Весілля з приданим»; О. Левада. «Марія»] // Кіровоградська правда. – 1951. – 9 грудня. – С.3.

Казаріна О. Пошуки молодих [О. Андрєєв. «Розсудіть нас, люди»]. // Кіровоградська правда. – 1964. – 4 лютого. – С.3.

«Зовсім не пощастило в н'єсі генералові Каверіну. Його роль ледве намічена. І тільки майстерна гра Г. Семенова допомагає правильно зрозуміти цільний характер цієї людини».

Казаріна О. «Ревізор» [М. Гоголь]: Нова вистава укр. муз.-драм. театру ім. М.Л. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1952. – 9 березня. – С.3.

Казаріна О. «Син віку»: [І. Купріянов] // Кіровоградська правда. – 1962. – 3 січня. – С.3.

Казнадій І. Дошкульна сатира [Б. Нушич. «Доктор філософії»] // Кіровоградська правда. – 1956. – 24 березня. – С.4.

Кальчинська Т. Полон яблуневий [І. Дніпровський. «Яблуневий полон»] // Кіровоградська правда. – 1970. – 2 квітня – С.4.

Кальчинська Т., Селенкова О. Творчий успіх [А. Бар'янов. «По той бік»] // Кіровоградська правда. – 1948. – 14 листопада. – С.4. – Фото з Г. Семеновим.

«...образ японського полковника Мудзімури. Це не простачок, якого легко обдурити. Зігнута спина, улеслива манера говорити, надмірна ласкавість ховає в собі сильного ворога».

Копилов Б. Вистава про незабутнє [М. Погодін. «Квіти живі»] // Кіровоградська правда. – 1962. – 14 жовтня. – С.4.

Левченко Т. Відблиск воєнного полум'я [О. Коломієць. «Одіссея в сім днів»] // Кіровоградська правда. – 1973. – 8 березня. – С.3.

«Відточена, завжди повернена до глядача якоюсь новою гранню майстерність заслуженого артиста УРСР Г. Семенова дозволяє нам сприйняти його Джаманбулбул-огли як своєрідну і колоритну фігуру».

Ліньов П. У чому щастя? [М. Зарудний. «Веселка»] // Кіровоградська правда. – 1971. – 6 січня. – С.3.

Лисюк В. Істина сьогодення: Нова вистава кропивничан «Пам'ять серця» [О. Корнійчук] // Молодий комунар. – 1970. – 17 березня. – С.3.

Михєєв К. Нова вистава кропивничан [О. Корнійчук. «Пам'ять серця»] // Кіровоградська правда. – 1970. – 28 лютого. – С.3.

Монастирська В. «Вільний вітер» [І. Дунаєвський] // Кіровоградська правда. – 1950. – 1950. – 14 січня. – С.4.

Монастирська В. Квартет з «Фортуни» [М. Зарудний] // Кіровоградська правда. – 1968. – 14 грудня. – С.4. : Фото.

Монастирська В. «Настає ранок» [М. Дубов]: Вистава укр. муз.-драм. театру ім. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1951 – 7 січня. – С.4.

Монастирська В., Стеценко Л. «Тарас Бульба» [М. Рильський, В. Чаговець за М. Гоголем] // Кіровоградська правда. – 1951. – 3 червня. – С.3. – Мал.

«Г. Семенов осмислив образ Тараса у всіх деталях, зумів перевтілитись у нього і тому в найрізноманітнішому оточенні різними сценічними засобами він з кожним новим виходом на сцену поглиблює і доповнює образ».

Моторний О. Всім смертям на зло [В. Титов] // Кіровоградська правда. – 1968. – 4 квітня. – С.3.

Моторний О. Залізна троянда: [Ю. Яновський. «Вершники»] // Кіровоградська правда. 1973. – 28 лютого. – С.3.

Моторний О., Ярош В. «Микола Джеря» [І. Нечуй-Левицький] // Кіровоградська правда. – 1966. – 3 березня. – С.4.

Нечитайло А. Йдучи в день щасливий: [І. Микитенко. «Вуркагани» – В. Данилевич. «Тримайся, Альошо!»] // Молодий комунар. – 1974. – 29 січня. – С.4.

Панько П. «Дві сім'ї» [М. Кропивницький]. (Прем'єра в театрі ім. Кропивницького) // Кіровоградська правда. – 1948. – 14 квітня. – С.4.

Погрібний В. Сіль боротьби: Про виставу «Правда і кривда» [О. Галан] // Кіровоградська правда. – 1965. – 2 березня. – С.4.

Пойченко Г. «Глибоке коріння» [Джеймс Гоу і Арнод д'Юссо] в українському музично-драматичному театрі ім. Кропивницького // Кіровоградська правда. – 1947. – 31 грудня. – С.5.

«...артист Г. Семенов вміло приглушує все, що може здаватись сентиментальністю, і підкреслює в своєму герої його політичні пристрасті. Витриманість, впевненість у своїй справі переконують глядача в тому, що Бретт знайде вірний шлях у боротьбі».

Поляруш О. Духовне багатство сучасника: [М. Зарудний. «Пора жовтого листя»] // Кіровоградська правда. – 1973. – 8 листопада. – С.3.

«Образ Гогола є новою творчою удачею народного артиста УРСР Г. Семенова. Він зумів уникнути плакатного, однопланового показу героя».

Румянцев Н. «Севастопольський вальс» [К. Лістов] // Кіровоградська правда. – 20 січня. – С.3.

Смоленчук Т. Дума про Сухомлинського: Про кантату із земним прологом та небесним епілогом [І. Драч. «Дума про вчителя»] // Молодий комунар. – 1977. – 26 квітня. – С.4.

«З числа вдалих епізодичних акторських робіт (а таких у спектаклі більшість) хотілося б виділити образи діда (народний артист УРСР Г. Семенов) і матері Сухомлинського (заслужена артистка УРСР Н. Ігнат'єва)».

Стеценко Л. Коли знижується вимогливість [А. Борозін, А. Давидсон. «Студент третього курсу»] // Кіровоградська правда. – 1951. – 6 травня. – С.4.

Стеценко Л. «Мартин Боруля» [І .Карпенко-Карий] // Кіровоградська правда. – 1965. – 5 грудня. – С.3.

«Актор (Г. Семенов) не задовольняється одною – двома фарбами в зображенні героя (Мартина Борулі), а намагається використати все багатство своєї палітри, глибоко проникає в його душу, показує найтонші її відтінки, намагається до кінця збагнути його немудру, породжену певними соціальними обставинами “філософію”, зрозуміти його батьківські почуття».

Стеценко Л. «Невольник» [М. Кропивницький] // Молодий комунар. – 12 березня. – С.4.

«Артист Г. Семенов в ролі Коваля створив глибоко психологічний образ старого запорожця, який у битвах зріс і постарів і для якого доля Батьківщини дорожча понад усе».

Федорова В. Хто вибирає дороги? [М. Зарудний. «Дороги, які ми вибираємо»] // Молодий комунар. – 1972. – 3 червня. – С.3.

Чечот М. Проти іржавого щастя. (М. Зарудний. «Чужий дім») // Кіровоградська правда. – 1963. – 4 грудня. – С.3.

Чухманов В. «Особняк у провулку» [Брати Тур] // Кіровоградська правда. – 1950. – 25 лютого. – С.4.

Янчуков С. «Скажи смерті “НІ”» [В. Титов, К. Міленко] // Молодий комунар. – 1968. – 11 квітня. – С.3.

Ярош В. Довір'я глядача [А. Макайонок. «Трибунал»] // Кіровоградська правда. – 1971. – 27 лютого. – С.4.

«Несподівано яскравими, доведеними до яскравого узагальнення постають перед нами представники ворожого табору – комендант-німець (заслужений артист УРСР Г. Семенов) та начальник поліції Сиродоев (артист І. Кас'ян)».

Ярош В. «За другим фронтом»: Прем'єра п'єси В. Собка в укр. муз.-драм. театрі ім. М.Л. Кропивницького // 1949. – 13 листопада. – С.4.

Ярош В. Звичайна людина [Б. Нушич. «Звичайна людина»] // Кіровоградська правда. – 1966. – 28 квітня. – С.3.

«...перша скрипка в цьому ансамблі по праву належить Г. Семенову. В такому комедійному плані артист виступає чи не вперше. Коли замислюєшся, чим саме взяв Г. Семенов, чому глядач вірить йому і щиро сміється, приходиш до висновку, що й сам виконавець глибоко повірив у запропоновані драматургом обставини. Хоча вони часто прямо-таки неправдоподібні, геть комедійні. Але ж саме їх актор грає серйозно, ніскільки не натискаючи, не шаржуючи. Взагалі роль позначена багатьма такими знахідками, які глибше розкривають образ старого Йованче».

Ярош В. На світанку епохи: [М. Барський. «Вогненний світанок»] // Кіровоградська правда. – 1970. – 29 квітня. – С. 3.

«...хитрим і підступним ворогом є Бірулін, образ якого талановито виконав заслужений артист УРСР Г. Семенов. Запам'ятовується його лисяча хода, знайдені деталі – батіг і ніж».

**Рецензії на вистави за участі Г.Г. Семенова
в Кіровоградському державному російському драматичному театрі
ім. С.М. Кірова**

Александров В. «Іван Рибakov» [В. Гусєв] // Кіровоградська правда. – 1954. – 21 листопада. – С.3.

Альтман Й. «Мертва хватка» [Дж. Голсуорсі] // Кіровоградська правда. – 1955. – 18 травня. – С.4.

Барський М. Перші підсумки: Нотатки про гастролі рос. драм. театру ім. С.М. Кірова у Кривому розі // Кіровоградська правда. – 1956. – 26 липня. – С.3.

Грін А. «Третя молодість» [Брати Тур] // Кіровоградська правда. – 1953. – 14 квітня. – С.4.

Казаріна О. Вистави нового сезону // Кіровоградська правда. – 1956. – 16 листопада. – С.3.

Казаріна О. «Кремлівські куранти» [М. Погодін]: Нова вистава рос. драм. театру ім. С.М. Кірова // Кіровоградська правда. – 1955. – 11 листопада. – С.3.

Казаріна О. «Завтра буде нашим» [П. Абрахамса «Стежкою грому»] // Кіровоградська правда. – 1953. – 10 червня. – С.3.

Самарін Г. «Василиса Мелентьєва» [О. Островський]: Нова вистава рос. драм. театру ім. С.М. Кірова // Кіровоградська правда. – 1957. – 2 березня. – С.3.

Семенов Г.Г. // Кировоградский государственный русский драматический театр им. С.М. Кирова. Гастроли в Киеве. Июль. 1958. – К.: Украинское театральное общество. – 16 с. – С.5, 15.

Стеценко Л. Зброєю сміху [А. Макайонок. «Камені в печінці»] // Кіровоградська правда. – 1954. – 4 січня. – С.4.

Хуторецька Б. «Друге одруження» [Я. Ялунер]: Нова вистава рос. драм. театру ім. С.М. Кірова // Кіровоградська правда. – 1955. – 24 вересня. – С.3

«Г. Семенов в образі лікаря Шахова несе з собою сувору атмосферу життя і боротьби на Далекому Сході: монументальна, упевнена постать, людина, що легко йде на самопожертву, що може побороти велике, сильне почуття».

Хуторецька Б. «Персональна справа» [О. Штейн]: Нова вистава рос. драм. театру ім. С.М. Кірова // Кіровоградська правда. 1955. – 8 березня. – С.3

«Завдяки точній і виразній грі артиста Г. Семенова образ начальника управління кадрів Міністерства Полудіна вийшов життєвим, чітко окресленим».

Ярош В. «Сильні духом» [Д. Медведєв, А. Гребнев] // Кіровоградська правда. – 1953. – 14 грудня. – С.3.

Г. Семенов, Д. Гнатюк, І. Казнадій на відкритті меморіального музею М.Л. Кропивницького., м. Кіровоград, 1982 р.
Фото з фондів галереї «Єлисаветград».

Сцена з вистави «Дикий ангел» за О. Коломійцем Кіровоградського українського музично-драматичного театру ім. М.Л. Кропивницького. 1980р.

Сцена з вистави «Мартин Боруля» за однойменною п'єсою І.К. Карпенка-Карого Кіровоградського українського музично-драматичного театру ім. М.Л. Кропивницького. 1981р.

Флейшман Олександр Михайлович

Флейшман Олександр Михайлович (1917-1979) – театральний режисер. Народився в Єлисаветграді (нині місто Кропивницький Кіровоградської області).

Закінчив Московський інститут м'ясо-молочної промисловості та режисерський факультет Ленінградської вищої профспілкової школи. Працював головним інженером Кіровоградського молокозаводу. Захоплювався театральним мистецтвом. У 1960-му році на базі Кіровоградського Будинку культури імені Калініна заснував театральну студію, яка згодом переросла в самодіяльний театр музичної комедії, з 1967 року – Народний театр. Як режисер ставив драматичні та музичні вистави.

Микола Левандовський, диктор Обласної телерадіокомпанії, актор і режисер Народного театру музкомедії у 80-ті роки, дуже тепло говорив про засновника і режисера цього театру. Він вважав Флейшмана інтелігентною, освіченою, музикальною людиною. Вперше Левандовський зустрівся з Флейшманом у кінці п'ятдесятих років, коли молодий режисер прийшов у драмтеатр будинку культури ім. Калініна. Тоді ставили «бойовички» про шпигунів, естрадні мініатюри, а Флейшман мріяв про постановку оперети, до чого колектив був ще не готовим. Тоді завдяки наполяганню Олександра Михайловича були поставлені «Без вини винуваті» О. Островського та інші вистави. У 1960 році вирішили перетворити естрадно-драматичний колектив у театральну студію. Її учасники відвідували заняття з вокалу, пластики, художнього читання. Керував студією Флейшман. Тим часом формувалася база для оперети. При будинку культури був танцювальний ансамбль «Ятрань» і оркестр, а також міцний колектив Флейшмана. Так у 1965-му році була поставлена «Сільва».

Олександр Михайлович Флейшман об'єднав любителів театального мистецтва, які присвятили своє життя служінню Мельпомені. То були люди різні за фахом, віком, уподобаннями, проте усі – з надзвичайним потягом до мистецтва, неначе давня, ще від славетних корифеїв театральність міста відроджувалась в цих слюсарях, водіях, вчителях. Робітники Едуард Мочаїдзе і Євген Бобровський, радіотехнік Віталій Коновалов, водій Анатолій Варфоломєєв, педагоги Неллі Берненко і Людмила Листопадова, актори Раїса Афанасьєва і Сергій Варгачов, школяр Олег Натяжний, який у 17 років зіграв головного героя (хірурга) у виставі «Аргонавти». Олег Костянтинович Натяжний у 1980-х рр. працював головним режисером Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру ім. М.Л. Кропивницького.

Народний театр, заснований Олександром Флейшманом, неодноразово змінював назву: естрадно-драматичний гурток, театральна студія, Народний театр музичної комедії (з 1967 року), Театр оперети. Незмінним залишалось лише одне – самовіддане служіння мистецтву. «...є ще одна обставина, яку

ми не враховуємо, ведучи розмову про самодіяльний театр, – сказав якось в інтерв'ю режисер О. Флейшман, – ми не лише щось даємо сцені, але й багато від неї отримуємо. Мельпомена – вдячна муза. Робота в театрі збагачує духовний світ людини, розвиває її естетичні смаки, розширює кругозір». (Біденко М., Флейшман О. Побачення з Мельпоменою // Кіровоградська правда. – 1975. – 21 червня. – С.3).

Здавалось, успіхові театру сприяла не лише гаряча відданість його творців, сприяло і приміщення, в якому народжувались вистави – адже це у минулому була велика хоральна синагога. Ця унікальна споруда наділена гарною акустикою, достатнім простором для глядачів – у ній легко і співалось, і декламувалось. Тож О. Флейшман, окрилений успіхом драматичних вистав («Однокурники» І. Розсомахіна (1962), «Аргонавти» Ю. Едліса (1964), «Чудовий сплав», «Фізики» Ф. Дюренматта (1966), і тим, що у колективі були актори з гарними голосами, став працювати над постановкою оперет – «Сільва» І. Кальмана (1966) та «На світанку» О. Сандлера і Г. Плоткіна (1967). Саме з цією виставою театр поїхав на Всесоюзний фестиваль самодіяльного мистецтва до Москви, отримав там золоті і срібні медалі, звання лауреата і звання Народного театру музичної комедії, виступав на сцені московського театру імені В. Маяковського.

Фактично це було друге народження театру. Згодом (у 1968р.) театр показав виставу «На світанку» на українському телебаченні.

«Пізніше, вже на початку 1970-х, театр поставив комедію «Четверо з вулиці Жанни», яку дав колективу сам композитор О. Сандлер і яка продовжила тематично оперету «На світанку». Автор подивився прем'єру, зустрівся з Народним театром. «Він порівнював цю виставу [«Четверо з вулиці Жанни»] з роботами прославлених театрів. І в багатьох випадках порівняння було на користь любителів. Особливо це стосується головних дійових осіб, виконання багатьох музичних партій, режисерських знахідок».

(Кальчинська Т. Творча зрілість // Молодий комунар. – 1978. – 14 листопада. – С.3).

«Заслужений діяч мистецтв УРСР був дуже схвилюваний. – «Спасибі вам, ентузіаста, – дякував він, – за вашу невтомну працю. Спасибі за виставу, сповнену бойовитості й героїки, за образи, в які ви вклали тепло своїх сердець, за те, що виступили, як професіональні митці».

(Кальчинська Т. Слово про ювіляра // Кіровоградська правда. – 1970. – 2 липня. – С.3).

Попереду було ще багато постановок, і Народний театр музичної комедії приймав до своїх лав усіх бажаючих. До Олександра Флейшмана, цікавого режисера, гарної, лагідної, завжди усміхненої людини тяглись і молоді, і зрілі. Він був уважним до кожного, хто приходив вперше, і кожному допомагав знайти і розкрити себе і свій образ у виставі. А синтетизм музичного театру потребував від самодіяльних акторів сценічної майстерності не лише в слові, а й у співі, у танцях, у пластиці. Вистави і репетиції проходили із музичним супроводом оркестру, в якому грали і професіонали, і студенти музичного училища (диригент С. Чумаченко). У постановці танців і пластики допомагали учасники заслуженого танцювального ансамблю «Ятрань». Солістка цього колективу Жанна Бобровницька стала балетмейстером Народного театру.

А О. Флейшман, як режисер і педагог, постійно дбав не лише про майстерність, а й про підвищення інтелектуального рівня своїх акторів. Він знайомив їх із творчістю кожного композитора і драматурга, з історичними подіями та життєвими обставинами, в яких відбувались події п'єси. «Працювали ми над оперетою Кальмана «Містер Ікс». ...Ось для того, щоб колектив вжився у атмосферу Франції початку ХХ століття, ми на заняттях читали уривки з творів Барбюса, Бальзака, Роллана та інших», – розповідав у інтерв'ю Олександр Флейшман (Флейшман О., Біденко М. Побачення з Мельпоменою // Кіровоградська правда. – 1975. – 21 червня. – С.3).

О. Флейшман ретельно працював з акторами, допомагав їм, любив їх, завжди добре відгукувався про них. «Для Володі властива різноплановість, – говорив він про слюсаря В. Маляренка. – Він з однаковим успіхом грає не тільки людей різного віку, а й найрізноманітніших професій, звань і станів – моряка, білогвардійця, маркіза... І мені як режисерові імponує, що він над кожною новою роллю працює з новим завзяттям.» (Кулинич М. Його прагнення – досконалість // Кіровоградська правда. – 1975. – 14 вересня. – С. 4.).

Йшли роки... Народжувались вистави, кожна з яких схвально сприймали глядачі міста й області. Театр багато гастролював, в його колективі з'являлись свої, виховані О. Флейшманом, режисери: Елеонора Садовська та Микола Левандовський. Вони продовжували справу, розпочату О. Флейшманом у 1960-му році. Любов і шана глядачів постійно супроводжувала театр в його невпинному творчому русі, а оперета продовжувала своє життя у театральному Кіровограді і тоді, коли послідовник О. Флейшмана М. Барський переніс її на сцену театру ім. М.Л. Кропивницького.

Бібліографія

Біденко М., Флейшман О. Побачення з Мельпоменою: Нар. театру музкомедії будинку культури ім. Калініна м. Кіровограда – 15 років: [Інтерв'ю з режисером] // Молодий комунар. – 21 червня. – 1975. – С. 3.

«Щовечора до цього будинку поспішають люди. Після трудового дня заклопотані і стомлені, від верстатів, робочих столів та з гомінких учительських ідуть вони сюди залюбки. Ідуть працювати і відпочивати, бо, віддаючи людям свій талант, вони знаходять радість від творення прекрасного».

Бучель П. Безсумнівний успіх: [Прем'єра вистави «Однокурсники» І. Россомахіна] // Кіровоградська правда. – 1962. – 25 травня. – С.3.

Дев'ята театральна весна [У. Шекспір. «Отелло»] // Кіровоградська правда. – 1968. – 28 травня. – С.3 : фото.

Донець М., Казаріна О. Можливості і дійсність: Думки після огляду драматичних колективів. [До Фестивалю нар. мистецтва УРСР] // Кіровоградська правда. – 1967. – 21 березня. – С. 3.

Донець М., Ярош В. Закохані в мистецтво: До підсумків VII театр. весни // Кіровоградська правда. – 1966. – 23 червня. – С.3.

«Сільва» – 1-е місце, Диплом першого ступеня; «Фізики» – 2-е місце, Диплом другого ступеня.

Зубченко Н. До нових творчих звершень: [Закінчилась театр. весна 1962 року] // Кіровоградська правда. – 1962. – 10 червня. – С. 3.

«Відрадним явищем був виступ учасників художньої самодіяльності Кіровоградського Будинку культури імені Калініна. Вони багато зробили, щоб пізнати таємниці театального мистецтва. І старання не пропали марно. Із вдячністю прощалися глядачі наприкінці вистави «Однокурсники» І. Россомахіна з образами, які полюбилися їм».

Великої справи вінець: [Кіровоград зустрічає колектив Нар. театру – лауреата Всесоюзн. фестивалю самодіяльн. мист-ва] // Кіровоградська правда. – 1967. – 27 травня. – С. 4: фото колективу.

«Звання лауреатів, золоті і срібні медалі привезли в Кіровоград режисер вистави О.М. Флейшман, виконавці ролей Едуард Мочеїдзе, Елеонора Садовська, Людмила Сливина, Ігор Савченко, Євген Бобровський, Петро і Світлана Черноморченки, Анатолій Бондаренко, Римма Феоктистова, Віталій Коновалов».

Гудалов Б. Нова вистава народного театру [І. Кальман. «Баядера»] // Кіровоградська правда. – 1969. – 21 червня. – С.4.

Донець М., Казаріна О. Десята театральна весна // Кіровоградська правда. – 1969. – 7 червня – С.4.

Екзамен театральних колективів. Зустріч в редакції: [Інтерв'ю з режисерами самодіяльн. театрів] // Кіровоградська правда. – 1967. – 9 лютого – С. 4.

Золотий скарб калінінців: Багато вражень привезли з собою калінінці. Наш кореспондент взяв у них кілька коротких інтерв'ю // Молодий комунар. – 1967. – 26 травня. – С. 3. – На фото: О. Флейшман.

Кальчинська Т. «Вісімнадцять років» [В. Соловйов-Сєдой]: Нова вистава Нар. театру муз. комедії // Кіровоградська правда. – 2 червня – 1970. – С.3.

«Високу оцінку нової роботи калінінців дало журі одинадцятій театральній весні».

«Автор п'єси В.П. Соловйов-Сєдой надіслав О.М. Флейшману теплого листа, що закінчується словами: « Бажаю Вам великої удачі в режисерській роботі, а всім учасникам вистави – великих творчих успіхів. Заздалегідь поздоровляю з прем'єрою!»

Кальчинська Т. Золотий дубль // Кіровоградська правда. – 1967. – 13 вересня. – С.4.

Згадується О. Флейшман.

Кальчинська Т. Народні театри в 1973-му // Кіровоградська правда. – 1973. – 21 березня. – С.3.

Кальчинська Т. Слово про ювіляра. // Кіровоградська правда. – 1970. – 2 липня. – С.3.

Кальчинська Т. Творча зрілість: Прем'єра Нар. театру муз. комедії ім. Калініна [Ю. Мілютін. «Поцілунок Чаніти»] // Молодий комунар. – 1978. – 11 липня. – С.3.

Квітнуть таланти Кіровоградщини // Кіровоградська правда. – 1967. – 17 листопада. – С. 3.

«Два колективи – заслужений самодіяльний ансамбль танцю УРСР «Ятрань» і самодіяльний народний театр Будинку культури імені Калініна агрегатного заводу вибороли право представляти самодіяльне мистецтво Кіровоградщини в Москві на заключних конкурсах Всесоюзного фестивалю. Їм присвоєно звання лауреатів Всесоюзного ювілейного фестивалю самодіяльного мистецтва з врученням золотих медалей і дипломів першого ступеня. Таким же званням та нагородами відзначені А.М. Кривохижа і керівник самодіяльного народного театру Будинку культури імені Калініна О.М. Флейшман та чотири учасники цього театру. Ще сім членів названого колективу нагороджені срібними медалями».

Корнієць Т. Двадцять п'ять літ дива: Про актрису Нар. театру муз. комедії Н. Берненко // Кіровоградська правда. – 1988. – 9 липня. – С. 3.

Згадується О. Флейшман.

Кулинич М. Його прагнення – досконалість // Кіровоградська правда. – 1975. – 14 вересня. – С. 4.

Макей Л. Неля Берненко: Четверть века в оперетте // Первая городская газета. – 1988. – 28 января. – С. 10.

Згадується О. Флейшман.

Мокрієв Ю. Бути – як вони!: [Письменник – про Нар. театр муз. комедії і режисера О. Флейшмана] // Соціалістична культура. – 1968. – № 12 – С. 24-25.

«Пригадую розмови з учасниками самодіяльних гуртків, з милими дівчатами-аматорками. Вони мріють зіграти на сцені не Бабу-Ягу, не якусь люту мачуху чи леді Макбет, а Наталку-Полтавку, Марусю Богуславку, циганку Азу – хоч одну з тих ролей, які грала безсмертна Марія Заньковецька. Ці дівчата ніколи й не бачили на сцені Марії Костянтинівни, лише чули про неї. А мріють...»

Монастирська В. Ювілей Народного // Кіровоградська правда. – 1975. – 25 червня. – С.3: фото.

«Кілька закоханих у мистецтво на чолі з ентузіастом О.М. Флейшманом організували естрадно-драматичний колектив. У його репертуарі були одноактівки, ліричні сценки. Перша велика робота – вистава «Однокурсники» І. Розсомахіна. Вона принесла перший успіх». «Від вистави до вистави зростали самодіяльні артисти, дедалі проникали в секрети драматичного мистецтва, у внутрішній світ сценічних образів, жили на сцені їхнім життям. У творчій біографії театру зайняли своє місце такі серйозні роботи, як «Аргонавти» Ю. Едіса, «Фізики» Ф. Дюренматта і навіть «Отелло» У. Шекспіра».

Погрібний В. Нова вистава – «Фізики» [Ф. Дюренматт]: 11- та театр. весна // Кіровоградська правда. – 1966. – 9 червня. – С.4.

«Слід вітати вже те, що драматичний колектив Будинку культури імені Калініна взявся за таку складну річ для самодіяльної сцени, як трагікомедія Ф. Дюренматта «Фізики». Треба мати неабиякий хист перевтілення, щоб передати внутрішній світ, усю гаму почуттів незвичайних героїв цього оригінального твору».

«Глядача захопило бачене на сцені, він разом з тими героями почав замислюватись над змістом доби, його хвилювало те, що хвилювало живих людей, які мислили й переживали на кону».

«Приємно не тільки те, що театральна студія взяла таку актуальну, складну річ і успішно справилася з нелегкою роботою. Бачиш, як від вистави до вистави зростають її учасники ...І в цьому, звичайно, заслуга режисера О.М. Флейшмана, який завжди – у творчих пошуках».

Ульяненко В. Десять років на сцені // Кіровоградська правда. – 1973.
– 10 квітня. – С.3.

Флейшман О. // Босько В. Іст. календар Кіровоградщини. Люди. Події.
Факти. 1917. – Кропивницький: Центр.– Укр. вид-во, 2016. – С. 155.

Флейшман О. // Кіровоградщина у дзеркалі часу: Театр. мист-во:
Фотоальбом. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – С.29, 30: фото, 36: фото.

КИРОВОГРАДСКИЙ ОБЛАСТНОЙ СОВЕТ ПРОФСОЮЗОВ
Дом культуры им. Калинина агрегатного завода

ПРОГРАММА

г. Кировоград, 1966 г.

Програма вистави «Фізики» Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1966 р.

Театральная студия
Дома культуры им. Калинина агрегатного завода

Фридрих Дюренматт

Ф И З И К И

Трагикомедия в 2-х действиях

Действующие лица и исполнители:

Доктор Матильда фон-Цанд	✓ Л. Дмитриева С. Силенко
Марта Боль, старшая сестра	✓ Э. Галушкина Л. Мамичева
Моника Штетлер, медицинская сестра	✓ Л. Дегтярева Д. Печковская
Уве Сиверс, старший санитар	Э. Мочаидзе
Макартур, санитар	Н. Горшенин
Мурильо, санитар	М. Блиндер
Гиберт Георг Бейтлер, прозванный Ньютоном, пациент	Н. Черноморченко И. Савченко
Эрнст Генрих Эрнести, прозванный Эйнштейном, пациент	П. Черноморченко

Програма вистави «Фізики» Ф. Дюренматта Народного театру музичної комедії. м. Кіровоград. 1966 р.

КИРОВОГРАДСКИЙ ОБЛПРОФСОВЕТ

Дом культуры имени КАЛИНИНА

АГРЕГАТНОГО ЗАВОДА

Имре КАЛЬМАН

Либретто В. Михайлова
Д. Толмачева

СИЛЬВА

Оперетта в 3-х действиях

г. Кировоград
1966 г.

Програма вистави «Сільва» І. Кальмана Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1966 р.

ДЕЙСТВУЮЩИЕ ЛИЦА И ИСПОЛНИТЕЛИ

Сильва Вареску

Э д в и н

Князь Воляпюк

Княгиня Воляпюк

С т а с с и

Бони Конниславу

Ф е р р и

Р о н с

Ю л и с к а

М и к с а

Нотариус

Ц е р е н н у

М е р е

Э н д р е и

Г р а в ь е

Л а к е й

театралы

Л. Дегтярева

✓ Э. Садовская—участница театрального коллектива завода „Сельхоздеталь“

Э. Мачеидзе

✓ В. Силенко

П. Черноморченко

И. Берненко

✓ С. Силенко

✓ Ж. Бобровницкая

Л. Гирич

Е. Бобровский

✓ И. Савченко

Н. Горшенин

✓ Н. Левандовский

А. Виницкий

Е. Никулина

В. Мишаков

Я. Медведовский

Е. Бобровский

Н. Головацкий

Н. Горшенин

В. Крицкий

А. Травинский

В. Мишаков

Посетители и артисты варьете „Орфеум“, гости на балу у Воляпюков—участники театральной студии и заслуженного ансамбля „Ятрань“.

В танцах заняты участники заслуженного ансамбля народного танца „Ятрань“: Н. Казакевич, Л. Коврига, Е. Никулина, А. Сандул, Ю. Гнедюк, Ф. Кривой, А. Татаринцев, и ~~С. Шевичко~~

Ю. Николаевко

Програма вистави «Сільва» І. Кальмана Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1966 р.

Гришин-Алмазов, генерал	Н. Беглецов Н. Левандовский
Мишка Япончик	М. Гринберг И. Савченко
Рыжий (Шпоня) } Носатый (Кука) } его адъютанты	В. Сулимов Р. Никомаров
Арбатов, полковник жандармерии	А. Мельников
Мартынов, дядя Марины	С. Шмаков
Снейк, американский представитель	М. Абрашкин
Смит, английский представитель	Е. Бобровский А. Винницкий
Сыщик	Я. Медведовский
Горничная у господ Энно	Л. Серчаева
Горничная у Веры Холодной	Л. Павленко
Лакей	В. Мышаков
Подпольщики, французские моряки, местные обыватели, жандармы — участники театральной студии.	
БАЛЕТ	
«Танго Апаш»	исполнители — солисты заслуженного самодеятельного ансамбля танца УССР «Ятрань» С. Попадюк и Ф. Кривой.
«Три Пьеро»	исполнители — Э. Садовская и участники заслуженного самодеятельного ансамбля танца УССР «Ятрань» Лысенко А., Лысенко В., Полтавцев Н.
Художник-исполнитель	А. Т. Гладенко
Костюмер	А. Д. Сердюкова

Програма вистави «На світанку» за твором О. Сандлера та Г. Плоткіна Народного театру музичної комедії. м. Кіровоград. 1967 р.

Кировоградский областной совет профсоюзов

Лауреат Всесоюзного и республиканского
фестивалей самодеятельного
искусства

НАРОДНЫЙ ТЕАТР

Дома культуры имени Калинина
АГРЕГАТНОГО ЗАВОДА

В. Шекспир.

ОТЕЛЛО

Трагедия в четырех действиях.

г. Кировоград. 1968 г.

Програма вистави «Отелло» В. Шекспіра Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1968 р.

*Режиссер — лауреат
Всесоюзного и Республиканского фестивалей — А. М. ФЛЕЙШМАН.*

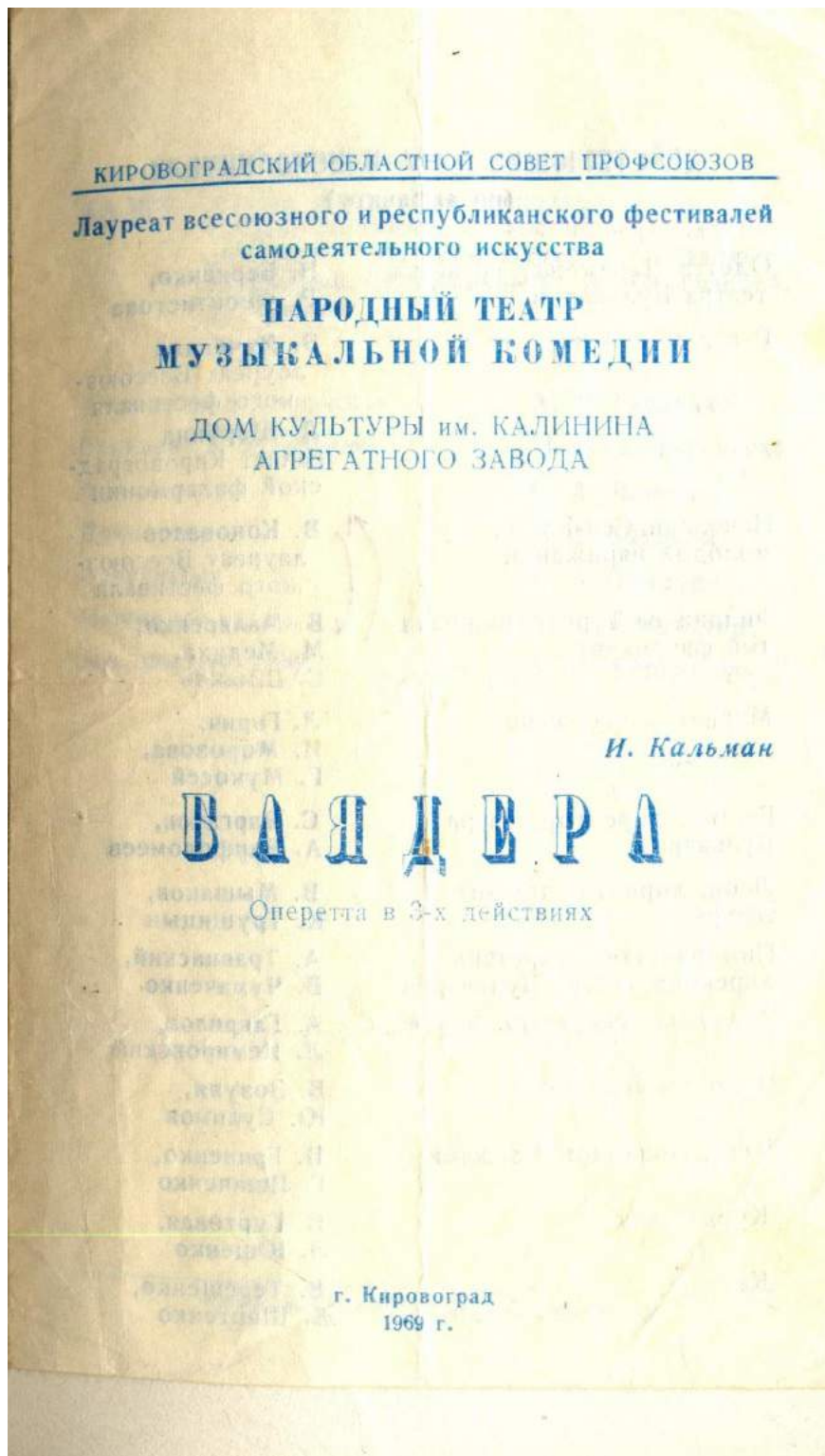
Художник	— Э. Г. БЕЛЕЦКАЯ.
Художник-исполнитель	— А. Т. ГЛАДЕНКО.
Реквизит и бутафория	— Н. Я. КОЗЫРЕВСКИЙ.
Парикмахер	— Е. Д. ПАЩЕНКО.
Декораторы	— В. И. САПОНОВ. — В. К. БЕЗУМАТОВ.
Осветитель и звукооператор	— Е. А. ТАНДУРА.
Машинист сцены	— В. К. БЕЗУМАТОВ.
Зав. костюмерной	— А. Д. СЕРДЮКОВА.
Музыкальный консультант	— Г. И. СМЕТАНЮК.

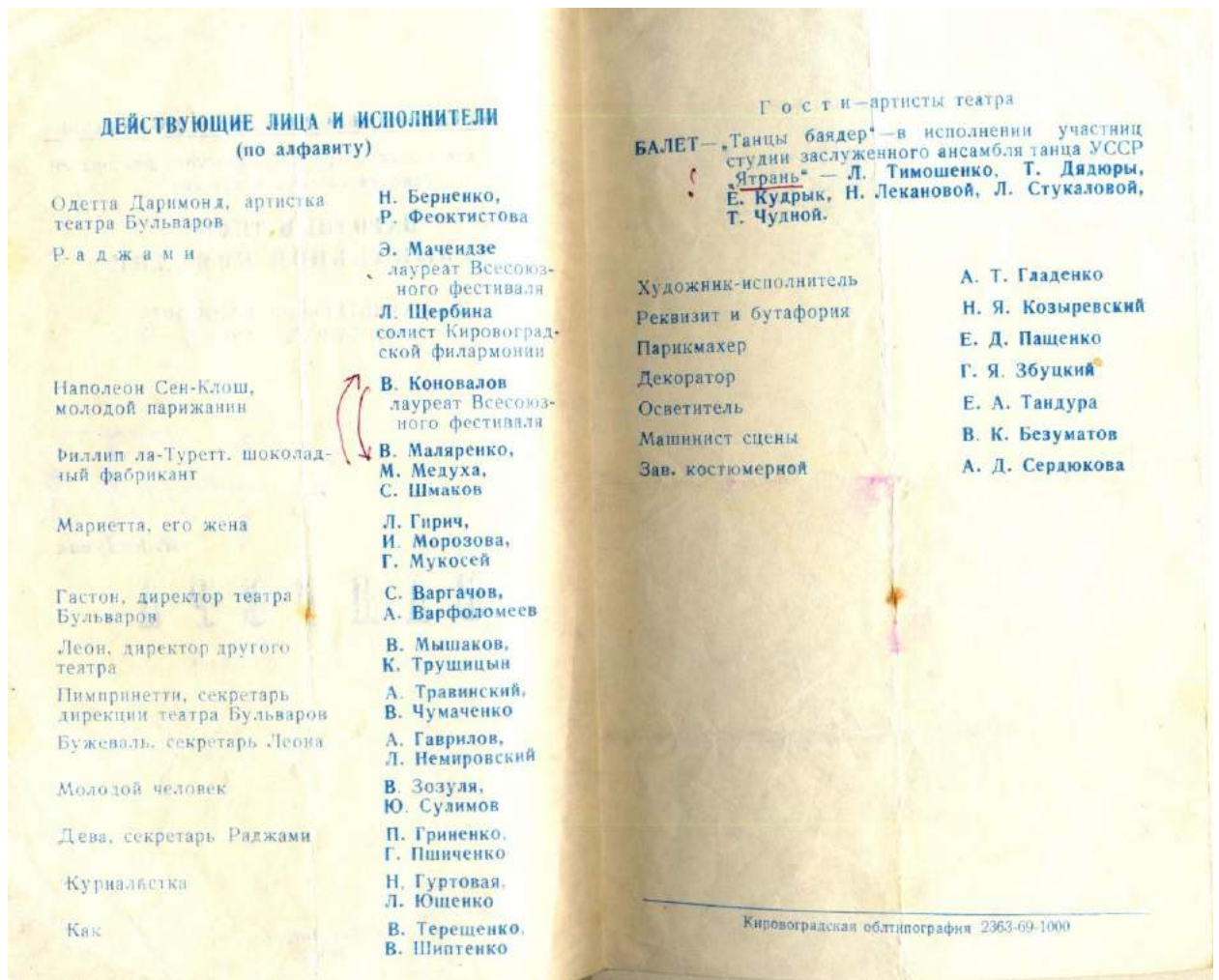
Действующие лица и исполнители:

Дождь Венеции	— С. ШМАКОВ.
БРАБАНЦИО, сенатор	— Н. БЕГЛЕЦОВ.
Два другие сенатора	— А. ГАВРИЛОВ. В. МАЛЯРЕНКО.
ГРАЩИАНО	В. МАЛЯРЕНКО.
ЛОДОВИКО	— В. ЖУЛИДОВ.
ОТЕЛЛО, генерал, маэр	— Г. МЕЛКОНОВ.
КАССИО, его лейтенант	— В. КОНОВАЛОВ. лауреат Всесоюзного фестиваля
ЯГО, его поручик	— А. ВАРФОЛОМЕЕВ.
РОДРИГО, венецианский дворянин	— А. ТРАВИНСКИЙ.
МОНТАНО, предшественник Отелло в управлении Кипром	— М. МЕДУХА. В. ЧУМАЧЕНКО.
ЛЕЗДЕМОНА, дочь Брабанцио и жена Отелло	— Л. ФЕДОРОВА.
ЭМИЛИЯ, жена Яго	— Л. ХМЕЛЬНИЦКАЯ. В. ЭЛЬБЕРТ.
БЬЯНКА, куртизанка, любовница Кассио	— И. МОРОЗОВА.
<i>Спектакль ведет</i>	<i>В. ЖУЛИДОВ.</i>

Програма вистави «Отелло» В. Шекспіра Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1968 р.

Програма вистави «Баядера» І. Кальмана на сцені Народного театру музичної комедії. м. Кіровоград. 1969 р.

Програма вистави «Баядера» І. Кальмана Народного театру музичної комедії.
м. Кіровоград. 1969 р.

О.М. Флейшман – театральный режисер.

О. Флейшман та О. Сандлер на прем'єрі вистави «На світанку» Народного театру музичної комедії. м. Кіровоград. 1967 р.

Зміст

Від упорядника	3
ДОНЕЦЬ МИХАЙЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ (творча біографія)	6
Бібліографія	8
Рецензії на вистави Михайла Донця (театр ім. М.Л. Кропивницького)	12
Фотогалерея	15
СЕМЕНОВ ГЕОРГІЙ ГНАТОВИЧ (творча біографія)	18
Бібліографія	21
Рецензії на вистави за участі Г.Г. Семенова (театр ім. М.Л. Кропивницького)	27
Рецензії на вистави за участі Г.Г. Семенова (Кіровоградський російський театр ім. С.М. Кірова)	34
Фотогалерея	35
ФЛЕЙШМАН ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ (творча біографія)	38
Бібліографія	41
Програми вистав	46
Фотогалерея	55